

drugem prostoru v že pripravljeno jamo posaditi. Tako presajeno drevo ne čuti dosti, da je bilo presajeno.

M. Kako se puter za zabel dolgo časa sla-
dek in okusen ohrani. Puter se dene v glinast lonec, ki se potem v večo posodo n. p. veči lonec, ki pa tudi iz železa biti sme, postavi. Kar je prostora med manjšim s putrom natlačenim loncem in pa med večo posoda, ta se z mrzlo vodo zalije in potem vse na vroči ognjišni plati od spodaj gori zgreje. Pri tem delu ali kuhanju je treba gorkomera ali termometra, da se voda v veči posodi ne zgreje bolj ko na 50 stopinj Cels. ali 40 Reomira, ker, če se voda bolj zgreje, puter potem zgubi svoj lepi putru lastni duh in okus. Vode mora v veči posodi vedno jednako visoko stati, da puter v loncu nižje stoji, ko pa vodna površina v veči posodi. Ko preteče ura, padejo v putru vse nesnažne stvarice in vsi mlečni delki na dno, in zgoraj ostane, kakor najlepše olje, svitla maščoba. Ta se polagoma izerpa in v 5—6 urah je vse delo končano. Dobljena tekočina se vlije v steklenice, v kakoršne se jeseni zrelo sadje navadno vkuhava. V takih steklenicah se da puter mesece in mesece hraniti in ima vedno duh in okus frišnega putra. S časom dobi tako raztopljeni puter podobo najlepšega olivnega olja.

Strup za gosenice. Te golazni letos vse mrgoli po drevesih, posebno mladih. Ako jih ne pokončamo, nam objedó drevesca do golega, da bodo stala brez listja in sada, kakor po zimi. Najboljše sredstvo grdo golazen pokončati je „milnica“ ali „žajfnica“. Za 4 krajcarje „mila“ ali „žajfe“ se skuha v litru vode in dovolj je strupa za gosenice celej drevesnici. Ako se s perotjo celi kup gosenic namaže ali namoči, pocepajo v trenutku. V jutro se to najleži zgodi, ker so večidel na kupih, posebno, kedar je malo hladno. Kakor hitro solnce posije in se ogrejó, zleze vsaka na svojo vejico mladik žret. Gnjezde se pa porežejo z vejicami vred in sožgejo ali potep-tajo. Milnica pokonča le tiste, ki niso več v gnjezdih. Radostno bo vsaki sadjerejec gledal z milnico namočene gosenice zvijati se in padati na zemljo. Kedar se namočene počrne, se ni treba bati, da bi kaj škodovala drevescem. Lastna poskušnja me je dovolj prepričala, torej svetujem vsakemu tako storiti. Jurij Žmavec.

M. Kako lesnega črva pokončati. Pomoči se v ta namen peresno bandero v salmijakovec in tako par kapljic te tekočine v črvovo luknjo v drevesu kane in luknja do dobra zamaši.

Sejmovi. 12. maja Apače, sv. Janž arvešk. okraja, Planina, Studenice, sv. Nikolaj v Susilah, Ponkva, Slov. Gradec; 5. maja Gradec; 16. maja št. Ilj v Slov. goricah, Vojnik, Pilštanj, Bizeljsko, sv. Martin v Sulmskej dolini.

Dopisi.

Iz Lembaha. (Srebrna poroka). Na predvečer 23. aprila se je glasil tudi pri nas možnarjev strel, ter naznanjeval celej okolici pomen redke svečanosti. Namenjeni so bili kresi po hribih, vendar močno deževanje je zabranilo razsvečavo. Dne 24. aprila že ob 7. uri, ker je bila sv. meša napovedana, je šolarjev in odrasčenih ljudi vse mrgolelo. Šolarji spremljani od učiteljstva in drugih, podajo se k sv. meši, pri kateri so milo popevali cesarsko pesem; naslednje tudi „Te Deum“ alj zabvalno pesem. Po svetej meši gredó zopet k šoli po dve lipici z vencí oviti in podobi cesarja in cesarice. Tamkaj se postavijo v vrsto z zastavami, kojih je bilo 15 nalašč zato pripravljenih. Bile so slovenske, avstrijske, habsburške, bavarske, štajerske itd. Osem praznično oblečenih fantov je vzelo na nosalih z vencí in traki ovito cesarjevo podobo na rame; enako osem belo oblečenih in ovenčanih deklet podobo cesarice. Med zvonjenjem in strelbo z možnarji so nesli lipici k cerkvi, podobi pa pevajú cesarsko pesem v dvorano g. J. Robiča, šolskega načelnika. Mično je bilo gledati ovenčano mladino nositi podobe in milo popevati. Potem smo šli na cerkveni prostor, kder so šolarji v jame, koje so sami že poprej skopali, vsadili: 5 hrušek, na ta namen požlaht-njenih tako imenovanih cesaričic, in dve lipici med popevanjem slovenskih pesmij. Hruške so za cerkvijo, lipici pa pred vhodom v cerkev. Ko so bila drevesca vsajena, so č. g. župnik v prav ginjljivej besedi razložili pomen svečanosti. Petero hrušek naj spominja mladino na petkrat pet ali pet in dvajsti letnico srebrne cesarjeve poroke; dve lipici pa na milega in dobrotljivega očeta in mater cele avstrijske dežele, svitlega cesarja in preblago cesarico. Na solznih očesih navzočih ljudi se je videla ljubezen in vdanost naših slovenskih prebivalcev do milega vladarja in vladarice. Končali so s „živijo-klicem“, kar je navdušeno odmevalo po celej okolici. Po končanem nagovoru je sledilo razno igranje. Veliko radosti so imeli pri lomljenju piskrov s prevezanimi očesi. Na piskrih so bila darila za vsakega, ki je do piskra prišel in ga s palico zdrobil. Med igranjem je blagi g. Robič, šolski načelnik, pekel prav po starej slovenskej navadi pod milim nebom celega prašiča, enega pa je dal kubati. Ubogi in šolarji so imeli prav okusen obed; ker jim tudi vina ni manjkalo, ki so ga dobrotniki v vedricah donašali. Okoli 300 ubogih in šolarjev se je nasitilo. Po obedu so zapeli pod vodstvom g. Fr. Roškerja, nevtrudljivega nadučitelja, prav mične pesmice. H koncu še je dobil vsak šolar darilo po srečkanju, zmes tudi cesarjeve in cesaričine podobe. Še enkrat so zapeli ter veliko bolj navdušeno cesarsko pesem, in z močnimi živijo-klici cesarju in cesarici pa tudi vsem dobrotnikom se podali ob treh popoldne na vse kraje vsak na svoj dom. Tukaj izrekamo javno

zahvalo vsem dobrotnikom, g. župniku in učiteljem; g. Fr. Roškerju in Fr. Praprotniku, ki se je posebno trudil svečano obhajati srebrne poroke den in g. Zemljiču. Enako tudi g. Robiču, ki je ob potu svojega obraza prašiča pekel in prav okusen obed šolarjem in ubogim napravil. Take svečanosti še Lembah ni videl, in gotovo bo še dolgo ostala v spominu vsem!

Iz Ponkve. (Cesarjevo srebrno poroko) obhajali smo tudi tukaj prav veselo. Dobili smo od okrajnega šolskega sveta iz Celja okrožnico, v kateri je bilo priporočeno posebno šolske mladini nekoliko veselja pa tudi odraščeni ljudem v spomin Njih Veličanstev cesarja in cesarice za srebrno poroko kako veselico napraviti. Na 23. dan aprila zvečer bilo je večjim posestnikom in občinskim odbornikom z okrožnico od županstva naročeno, naj ta večer po hribcih te občine krese prižgejo, kar se je tudi zgodilo. Zvečer užge se prvi kres na hribcu sv. Ožbalda: na svit tega kresa zagromijo možnarji iz ponkovskega hribca, da se daleč razlega njihov grom. Drugo jutro 24. aprila zbrali so se otroci v šoli ob 7. uri. Bili so potem peljani od g. učitelja v cerkev k sv. meši. Po sv. opravi so šli zopet v šolo, kder jim je vrli nadučitelj g. Oberski pomen današnje svečanosti razložil, kakor tudi žalostne in vesele dogodke iz Njiju veličanstev življenja. Odraščeni ljudi bilo je vse polno. Otroci zapojó potem cesarsko pesem. Po dokončani pesmi zagodejo godci cesarsko himno, in podamo se skoz ves Ponkovsko na prijazen kraj spremljani od navdušenih naših faranov, ki so šolsko mladež po zmožnosti razveselili s potrebno jedjo, pijačo in raznimi darovi. Okoli 11. ure razidejo se otroci in odraščeni ljudje prav veselo. Možnarji naznanjali so konec te svečanosti.

Od sv. Ilja v Slov. goricah. (Cesarjeva srebrna poroka) se je tudi pri nas slovesno obhajala. Predvečer so možnarji gromeli in naši veterani in rezervisti, posebno pa tukajšnji g. Maks plem. Suškovič, kateri si je največ prizadeval, da se je to sterilo, so napravili bakljado; ž njo so šli pred farovž, kder so nje č. g. župnik lepo nagovorili, in trikratni živijo-klici so zadoneli na svitlega cesarja in cesarico. Potem so izvrstni godci zagodli „Radeckijevu in slednjich cesarsko himno“. Drugi dan 24. aprila okoli 10. ure so se podali v cerkev med godbo in pokanjem možnarjev: šolarji, učitelji, župani, šolski nadzornik in mnogo ljudstva. Med šolarje se je razdelilo blizo 100 knjižic „Cesar Franz Jožef I.“ Pred sv. mešo imeli so naš č. g. kaplan jako primeren nagovor ter nam posebno na srca polagali zvestobo in ljubezen do svitlega cesarja; ter so svoj govor končali s prelepimi besedami; naše geslo bodi: vse za vero, dom in cesarja! Po sv. meši bil je „Te Deum“ in potem se je pela in svirala „cesarska pesem“. Na večer bila je živahna veselica v gostilnici g. Fluherja.

Iz Leskoveca v Halozah. (Srebrno poroko) smo tukaj 2krat obhajali: v nedeljo 27. apr. po zaukazu cerkvene oblasti v cerkvi za vso ljudstvo, a dne 24. aprila posebič za šolsko mladež. Vsi otroci šolski prišli so praznično oblečeni v šolo in so bili potem peljani v cerkev, kder so č. g. kaplan Meško slovesno sv. mešo peli. Med službo božjo pa tudi ob istej priliki v nedeljo popevala se je slavnostna pesem, prav spretno in svečanosti primerno zložena po tamošnjem mnogoletnem in velezaslužnem učitelju g. Maurusu. Pesem proslavlja posebno res velikansko milosrčnost in radodarnost cesarjevo. Po sv. opravi je vrli načelnik krajnemu svetu, g. Ivan Drevenšek, učence in učenke v šoli zbral, jim razložil pomen in imenitnost dnešnje svečanosti in naposled vso šolsko mladež pogostil s pšeničekom in vinom. Tudi je on prvi napil rekoč: „Bog živi Njiju veličanstvi, cesarja in cesarico, in ju ohrani zdravih, srečnih, veselih in v milosti božjej do zlate poroke!“ Navzoči so mu pritrdili z živahnim: živijo-klicanjem!

Iz Hoč pri Mariboru. (Srebrna poroka). Bilo je zvečer 23. aprila, ko smo se uže spat spravljali. Naenkrat zaslišimo močno grmenje možnarjev. Vse hiti iz hiš gledat in poslušat, kaj da je. Sedaj zagledamo pred seboj grajščino Hausambacher vso v enem ognju, bliščobi in svetlobi. Na stotine lučic je gorelo, svetilo, v raznih barvah lesketalo in migljalo. Grof Nugent je dal svoj grad srebrnej poroki cesarjevej na čast res sijajno razsvetliti. Drugo jutro so nas pa Hočki zvonovi povabili zraven pokanja možnarjev k levitiranej sv. meši č. g. dekana. Šolska mladina je živahno popevala cesarsko pesem.

Iz Mahrenberškega okraja. (Starše rubljo), rubljene reči potem po dražbi prodavajo in časih celo po slepej ceni, to pa ne samo zaradi dolžne dače in drugih dolgov, ampak zaradi tega, ker svojih otrok redno v šolo ne pošiljajo. Taka se je v Brezjem tamošnjim nekaterim roditeljem zgodila pa tudi č. g. župnikova krava bila je rubljena, in 24. aprila prvič dražbana, ker niso nekega 14-letnega dekleta, svoje sorodkinje, v šolo pošiljali. Tako postopanje od strani dotičnih šolskih gospodarjev je ondi tem čudniše, ker v Brezjem prav za prav šole nimajo, ampak le mežnarji s prav tesnim prostorom, kojo pa cerkveno predstojništvo tudi za učilnico rabiti prepušča. Všolanih je 80 šolarjev, ki gotovo vsi naenkrat prostora nimajo v sedanji učilnici. Uže bivši okrajni glavar plem. Strohbach je o tej učilnici dne 28. maja 1877 napisal: „učilnica (Messnerkeusche) v Brezjem je nepodobno slaba in jena daljna poraba uže iz ozira na zdravje učencev nepripustljiva“. Vkljub temu se pa kaznujejo starši in redniki, če uže 13., 14 in 15 letnih otrok ne pošiljajo v tako šolo! Župnikova krava bo 8. maja zopet dražbana, ker prvokrat ni bilo kupcev!

Od sv. Petra pri Radgoni. (Sv. misijon.) Čas od 24. aprila do 1. majnika so bili pri nas

praznični dnevi, dnevi duhovnega veselja; imeli smo sv. misijon. Obhajali so ga trije č. oo. iz slavne družbe Jezusove. Vsak dan ste bili dve slovenski pridigi, in da bi bilo tudi Nemcem ustrezno, ena nemška na dan. Vreme je bilo deževno, na polji delati ni bilo mogoče, delo v goricah pa že končano, tem leži se je ljudstvo sv. misijona udeležilo; slabi in daljni poti ga niso nikakor zadrževali, bilo je ljudi, da se je vse trlo. Kazalo je ljudstvo čudno strpljivost, še na večer ob 8. so pristopali k sv. obhajilu. Beseda slavnih govornikov je gotovo genila vsakega, marsiktero trdo srce se je omehčilo, marsikteri odvalil velik kamen, ki je težil njegovo vest in zdaj s hvaležnim srcem pravi: „Srečni in zlati čas svetega misijona, o da smo čakali tudi ga mi“. Zato pa hvala čč. gg. misijonarjem! Hvala pred vsem pa č. g. župniku, ki so nam v teku enega leta že drugokrat pripravili tako duhovno veselje, in se ne bojijo ne truda ne stroškov, kjer gre za zveličanje duš! Dal Bog, da sv. misijon obrodi obilo zaželenega sadu. —

Iz Solčave. Gledé na majhno število duš v Solčavi smo imeli mesenca aprila veliko bolnikov in mrličev! Zvonovi so kaj milo peli in še počó, ko pogosto duhovnika k bolnikom spremljajo, še gosteje pa in tužno počó za duše rajnih, temveč, ker je tukaj navada, da se vsakemu mrliču, dokler je na mrtvaškem odru, najmanje trikrat zvoni. Koze ali osepnice namreč po celej fari otroke, pa tudi nekatere odrasčene, silno trpinčijo in morijo. Redka, redka je hiša, kjer bi ne imeli, ali kjer bi ne bili uže imeli bolnikov. V malih tednih jih je tukaj za osepnice 18 pomrlo! In vedno še vnovič zbolevaljo. Sicer lepi in veseli prvi maj je pri nas bil ne samo zavoljo mrzlega vremena neprijeten, a tudi zatogadelj tužen, ker ta dan smo tri za koze umrle pokopali, kar se v tri in trideset letih mojega tukajšnjega duhov. pastirstva na en dan še nikedar ni pripetilo! Koze so bolezen, katera kot kaka oseba skrivno od kraja do kraja, od hiše do hiše potuje. Tu sem so prišle čez planine iz Železne Kaple potem, ko so tam že neki čez 50 ljudi pomorile; prikazujejo se zdaj vnovič v našej drugej sosednjaj fari st. Jakoba v Koprivnem na Koroškem; tudi tam je nekaj otrok na tej bolezni pred tednom pomrlo. Lučkej fari, uni kraj naše „Igle“, je dosehdob ta bolezen še popolnoma prizanašala, toda bati se je, da bo kmalu tudi tam. Je došla čez visoke planine, bo pridrla tudi čez tesno „Iglo“; na vrata že trka, saj pri dveh naših poslednjih kmetih pred „Iglo“ ravno zdaj nekaj oseb, in sicer bolj odrasčenih, napada. Pred nekim časom, ko pri nas koz še ni bilo, je dragi „Gosp.“ iz „Vuharja“ povedal kaj ljubeznjivo in tolažljivo obnašanje tamošnjega zdravnika do bolnikov z enako boleznijo! — toda pri nas je drugače, — od nobene strani se nikdo ne zmeni — ne za bolnike, ne za njih stanje!

J. Jane, župnik.

Politični ogled.

Astrijske dežele. Svitli cesar in cesarica sta se odpeljala v Budimpešt, kder sta bila navdušeno sprejeta. Cesarjevič Rudolf pa se je odpeljal na Španjsko, obiskovat mladega kralja vdovca, ki namisli snubiti avstrijsko princesinjo Kristino. — V državnem zboru so nekateri poslanci hudo grajali ministre, zakaj nič ne storijo za povzdigo kmetijstva ter zlasti temu nalagajo neznosljivih bremen. Ministri so odgovarjali prav čudno. Tako je minister grof Mansfeld rekel, „da ni treba postaviti zoper ponarejevanje vina, ker boljših vin nihče ne ponareja, ampak le bolj slaba vina“. Tako tedaj, bolj ubožni ljudje, ki ne pijejo dragih vin, ker jih nimajo za čim kupiti, bi se morali še dalje goljufati dati?! Poslanec Proskovec je vprašal, zakaj Bismark brani „friško“ meso prevažati na Francosko? Odgovora še ni. Česki vodja dr. Rieger se pogovarja s Herbstom, da bi se Čehove porazumili doma z Nemci. V državni zbor pa Čehi bržčas zopet ne bodo šli, ker jim minister grof Taaffe ničesar obečati neče, marveč strogo tirja, naj se brezpogojno podvržejo državnemu zboru, t. j. ustavovernim Nemcem. Konservativni Nemci trdno napredujejo; v Lincu so pri volitvah za mesto zmagali v 1. razredu, celo škof in vsi kanoniki so šli volit, boleni mestjani so se dali v postelji zanesti na volišče. Štajerski konservativci tirjajo: vera in šola se morate zopet tesno združiti, Sletno šolanje se naj skrči na 6 let, nedeljske šole zopet upegljajo, šolski stroški znižajo in pravičneje razdelé. Tudi na Koroškem so konservativci prav marljivi in sklicujejo shode katoliških mož. Slovenci pak se ondi malo, malo gibljejo. V Trstu ni pomagala nič zmaga Slovencev v okolici, mesto je izvolilo preveč nezaupljivih domoljubov (?) in tako je prejšnji lahonski župan Angelis s 29 glasovi proti 25 bil zopet izvoljen. Trst je torej v lahonskih krempljih. Ogerski državni zbor je sprejel postavbo, vsled katere se bo moralo vse učiteljstvo in šolska mladež učiti magjarskega jezika. Železnica v Bosni je dodelana do Zenice. Proti Turškemu so potegnili colninski kordon tako, da bo se od vvažanega blaga pobirala coluina. Vojna ladija „Helgoland“ je odposlana v Avstralijo, kder pripravljajo svetovno razstavo.

Vnanje države. Slovani imajo sedaj 4 slovanske države: Rusijo, Srbijo, Črnogoro in Bolgarijo. Ta je najnovejša. Ravno te dni je od vseh velevlad priznanega kneza dobila, mladega, krasnega in junaškega Aleksandra I. Njegov ujec, ruski car, ga je v turškej vojski k sebi pozval. Mladi junak se je hrabro boril pri prekoračenju Donava, pri napadu na Trnovo in Plevno, in tako vreden postal vladar biti deželi in narodu, kate-rega je sam pomagal izpod turškega jarma rešiti. Ruska vojska ostane v Bolgariji pa tudi v Rumeliji vsaj do 3. avg. t. l. Mesto Orenburg na Ruskem je grozen požar poškodil, pogorelo je blizo